MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
Administrația Națională a Penitenciarelor

МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
Национальная Пенитенциарная Администрация

MD-2032, mun. Chișinău, str. N.Titulescu, 35
Tel: 022409717, Tel-fax: 022409788
e-mail: anp@anp.gov.md

MD-2032, мун. Кишинэу, ул. Н.Титулеску, 35
Тел: 022409717; Тел-факс: 022409788
эл.адрес: anp@anp.gov.md

Nr. 11-2999 din 29.10.2026

Domnului Ceslav PANICO,
Avocatul Poporului (Ombudsmanul)
Președinte al Consiliului pentru prevenirea Torturii
mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 11/3, MD 2069
e-mail: ombudsman@ombudsman.md

pentru informare: **Ministerul Justiției**
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Stimate Domnule PANICO,

În contextul examinării solicitării privind furnizarea informațiilor referitoare la nivelul de implementare a recomandărilor formulate în Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii în urma vizitei preventive efectuate la Penitenciarul nr.11-Bălți la data de 16 iunie 2026, Administrația Națională a Penitenciarelor transmite, în formă tabelară, informațiile privind măsurile întreprinse și cele preconizate.

Reiterăm deschiderea instituției noastre pentru o colaborare eficientă și rămânem la dispoziția dumneavoastră pentru orice informații suplimentare sau clarificări necesare în contextul celor prezentate.

Anexă: *Tabel privind nivelul de implementare a recomandărilor formulate în Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii în urma vizitei preventive efectuate la Penitenciarul nr. 11-Bălți la data 16 iunie 2026 – 7 (șapte) file.*

Cu respect,

Director,
comisar-șef de justiție

Digitally signed by Adam Alexandru
Date: 2026.10.30 09:31:03 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Alexandru ADAM

Executor: Diana ANDRUȘCENCO
Tel.: 022 409 723

Anexă

Nivelul de implementare a recomandărilor formulate în Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii/ MNPT în urma vizitei preventive efectuate la Penitenciarul nr.11-Bălți la data de 16 iunie 2026

Nr. d/o	Recomandarea	Nivelul de realizare
Ministerul Justiției		
1.	Revizuirea cadrului normativ privind organizarea asistenței medicale în penitenciare pentru consolidarea independenței profesionale a personalului medical și delimitarea clară dintre atribuțiile medicale și cele de ordine și securitate.	În conformitate cu Ordinul comun al ministrului justiției nr. 260 și al ministrului sănătății nr. 674/2026, a fost aprobată Foaia de parcurs privind integrarea treptată a serviciilor de sănătate penitenciară în sistemul public de sănătate, care stabilește etapele de implementare, termenele de realizare și instituțiile responsabile. Totodată, prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 289/2026, a fost constituit grupul de lucru interinstituțional responsabil de coordonarea procesului. În acest sens, Administrația Națională a Penitenciarelor își menține atribuțiile de natură non-clinică, aferente asigurării regimului de detenție, securității, accesului personalului medical, escortării și transportării persoanelor private de libertate, precum și furnizării datelor necesare, conform etapelor stabilite. Totodată, responsabilitățile privind actul medical, politicile sanitare, standardele de calitate, finanțarea serviciilor medicale și integrarea acestora în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală revin autorităților competente din domeniul sănătății.
2.	Revizuirea procedurilor privind documentarea leziunilor și raportarea suspiciunilor de tortură și rele tratamente, prin alinierea deplină la Protocolul de la Istanbul (ediția 2022) și standardele CPT.	Atualmente, examinarea și documentarea leziunilor corporale, suspiciunilor de tortură și rele tratamente în penitenciare se realizează în temeiul art. 232 din Codul de executare și în conformitate cu prevederile Ordinului comun nr. 77/572/408/639-o/197/1589 din 31 decembrie 2013, care reglementează procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant, inclusiv cerințele privind examinarea medicală și consemnarea leziunilor corporale. Totodată, prin Ordinul directorului ANP nr. 150/2024 a fost reglementată evidența electronică a cazurilor de leziuni corporale, aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și/sau armei de foc, precum și a pretinselor acte de rele tratamente. Conform registrului electronic instituit, este asigurată documentarea circumstanțelor incidentelor, consemnarea constatărilor medicale, anexarea documentelor și fotografiilor relevante, precum și raportarea către autoritățile competente. De menționat că prin Ordinul comun nr. 119/251/398/669/277/47/357-O, semnat la 21 august

		2026 de către Procuratura Generală, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Centrul Național Anticorupție și Serviciul Vamal a fost aprobat Regulamentul privind procedura de identificare, examinare, înregistrare, documentare și raportare a cazurilor de pretinsă tortură, tratament inuman sau degradant, care intră în vigoare la 01.01.2027. Regulamentul urmărește consolidarea și uniformizarea mecanismelor instituționale de identificare, examinare, documentare, gestionare și raportare a cazurilor de pretinsă tortură și rele tratamente, în conformitate cu standardele europene în domeniul drepturilor omului.
3.	Asigurarea resurselor necesare pentru ocuparea posturilor vacante de medici și asistenți medicali din sistemul penitenciar, cu prioritate în domeniul sănătății mintale. În contextul suprapopulării persistente și al fluxului anual foarte ridicat de persoane nou admise în izolatoarele de urmărire penală, reevaluarea periodică a necesarului de personal medical și adaptarea organizării serviciului medical la volumul real de activitate, astfel încât accesul la asistență medicală să fie asigurat în condiții echivalente cu cele din comunitate.	În vederea asigurării accesului corespunzător la asistență medicală pentru persoanele private de libertate, ANP întreprinde în permanență măsuri pentru ocuparea funcțiilor vacante de medici și asistenți medicali, inclusiv prin plasarea periodică la concurs a posturilor vacante și desfășurarea activităților de informare și recrutare în cadrul instituțiilor de învățământ medical superior, în special pentru atragerea specialiștilor în domeniul sănătății mintale. Menționăm că, necesarul de personal medical este evaluat în raport cu efectivul persoanelor private de libertate, gradul de ocupare a instituțiilor penitenciare și volumul activităților medicale, inclusiv fluxul persoanelor nou-admise în izolatoarele de urmărire penală. Ca urmare a concursurilor organizate pentru ocuparea posturilor vacante de medici și asistenți medicali pe parcursul sem. I al anului 2026 au fost angajate 22 persoane.
Administrația Națională a Penitenciarelor		
1.	Efectuarea unui audit privind inventarul din penitenciar cu casarea inventarului supra uzat și dotarea deținuților cu inventar valabil termenului de exploatare sau de valabilitate: paturi; saltele, pături, albituri, etc, precum și monitorizarea interdicției de a folosi inventar neconform termenului de valabilitate sau exploatare.	Direcția audit intern a ANP a desfășurat o misiune de audit privind conformitatea procesului de asigurare a persoanelor private de libertate cu obiecte de inventar, în urma căreia au fost formulate și aprobate constatări și recomandări referitoare la respectarea termenelor de exploatare, scoaterea din uz a bunurilor uzate, distruse sau deteriorate, precum și la îmbunătățirea mecanismului de asigurare a condamnaților cu obiectele de inventar necesare. În vederea implementării recomandărilor formulate, în perioada iulie–octombrie 2026, în cadrul Penitenciarului nr. 11-Bălți au fost întreprinse măsuri pentru înlocuirea obiectelor de inventar necorespunzătoare și îmbunătățirea condițiilor materiale de detenție. Astfel, au fost casate 30 de unități de obiecte de inventar: fețe de pernă, perne și cearșafuri. Totodată, a fost inițiată procedura de casare a 8 paturi cu un singur nivel și a 116 saltele din vată.

		Concomitent, din depozitul instituției au fost eliberate 218 obiecte de inventar noi în folosința persoanelor private de libertate, după cum urmează: 34 de cearșafuri, 34 de cearșafuri pentru pilotă, 34 de plapume, 34 de fețe de pernă și 116 saltele. Măsurile întreprinse sunt orientate spre asigurarea respectării normelor de dotare cu obiecte de inventar, înlocuirea bunurilor uzate și îmbunătățirea condițiilor de detenție a persoanelor private de libertate, în conformitate cu recomandările formulate în cadrul misiunii de audit intern.
2.	Efectuarea unui audit privind starea blocurilor sanitare din celule, a încăperii băii cu efectuarea reparațiilor capitale ale acestor spații și dotarea cu echipamente conform standardelor de calitate, precum și de accesibilitate a unor celule la necesitățile persoanelor cu dizabilități.	În cadrul misiunii de audit intern desfășurate de Direcția audit intern a ANP au fost efectuate verificări privind modul de utilizare a încăperilor, echipamentelor și a resurselor destinate asigurării condițiilor de igienă personală și îmbăierii persoanelor private de libertate. În urma verificărilor efectuate, au fost formulate constatări și recomandări orientate spre remedierea neconformităților identificate, eficientizarea utilizării resurselor disponibile, casarea utilajelor uzate sau nefuncționale și, după caz, înlocuirea acestora cu echipamente moderne, eficiente și corespunzătoare standardelor de calitate. Totodată, în perioada următoare, sunt planificate vizite suplimentare de monitorizare a situației în instituțiile penitenciare, inclusiv în Penitenciarul nr. 11-Bălți, în vederea evaluării nivelului de implementare a recomandărilor formulate, verificării măsurilor întreprinse pentru remedierea deficiențelor constatate, precum și identificării necesităților suplimentare de intervenție și a oportunităților de îmbunătățire a infrastructurii și dotărilor existente. Aceste acțiuni urmăresc asigurarea respectării standardelor de igienă și a condițiilor corespunzătoare de îmbăiere a persoanelor private de libertate, contribuind la îmbunătățirea condițiilor materiale de detenție și la respectarea dreptului acestora la sănătate, igienă și demnitate umană.
3.	Modificarea sistemului de îmbăiere a deținuților, pe timp de vară de la o singură oară în săptămână și stabilirea unei frecvențe mai mari pentru îmbăiere, mai ales în zilele cu caniculă.	Administrația Penitenciarului nr. 11–Bălți a revizuit modul de organizare a procesului de îmbăiere, fiind aprobat, la data de 04.08.2026, un nou grafic, care prevede creșterea frecvenței accesului la baie. Astfel, în conformitate cu noul grafic aprobat, au fost întreprinse măsuri pentru asigurarea unei frecvențe sporite a îmbăierii, în scopul îmbunătățirii condițiilor de igienă și adaptării acestora la necesitățile persoanelor private de libertate, inclusiv în perioadele cu temperaturi ridicate. Totodată, suprapopularea instituției, particularitățile funcționale, fluxul permanent al persoanelor nou-admise și necesitatea asigurării îmbăierii acestora la primirea în penitenciar constituie factori care

		îngreunează aplicarea uniformă și neîntreruptă a unui grafic fix pentru toate persoanele deținute. În acest context, administrația penitenciarului va continua monitorizarea situației, prin identificarea posibilităților de îmbunătățire a organizării procesului de îmbăiere, în vederea asigurării unor condiții corespunzătoare de igienă pentru toate persoanele private de libertate.
4.	Asigurarea ocupării cu prioritate a posturilor vacante de șef al serviciului medical, medic psihiatru și asistenți medicali, ținând cont de profilul epidemiologic și de suprapopularea instituției.	ANP întreprinde măsuri pentru consolidarea capacităților de personal medical și asigurarea continuității serviciilor medicale acordate persoanelor private de libertate, după cum urmează: • Scoaterea periodică la concurs a funcțiilor vacante din cadrul serviciilor medicale penitenciare, cu prioritate pentru specialitățile deficitare; • Desfășurarea activităților de informare și recrutare în cadrul instituțiilor de învățământ medical superior, în vederea atragerii tinerilor specialiști în sistemul penitenciar; • Promovarea oportunităților de angajare și a condițiilor de activitate în sistemul administrației penitenciare; • Evaluarea necesarului de personal medical în raport cu efectivul persoanelor deținute, gradul de suprapopulare, profilul epidemiologic și volumul serviciilor medicale prestate; • Identificarea soluțiilor pentru asigurarea continuității asistenței medicale, inclusiv a serviciilor de sănătate mintală, până la suplinirea funcțiilor vacante. Totodată, în contextul implementării Foii de parcurs privind integrarea treptată a serviciilor de sănătate penitenciară în sistemul public de sănătate, aprobată prin Ordinul comun al ministrului justiției nr. 260 și al ministrului sănătății nr. 674/2026, se urmărește consolidarea mecanismelor de asigurare cu personal medical și adaptarea organizării serviciilor la necesitățile reale ale instituțiilor penitenciare. Ocuparea funcțiilor vacante rămâne o prioritate, în vederea asigurării accesului continuu și echitabil al persoanelor private de libertate la asistență medicală, inclusiv psihiatrică, în condiții corespunzătoare standardelor aplicabile.
5.	Elaborarea și implementarea unor proceduri standardizate pentru: a. Screening-ul sănătății mintale la admitere; b. evaluarea riscului suicidar; c. documentarea leziunilor conform Protocolului de la Istanbul; d. raportarea independentă a suspiciunilor de tortură și rele tratamente.	Evaluarea inițială a persoanelor plasate în detenție, în special în cadrul izolatoarelor de urmărire penală, se realizează în perioada de carantină, prin interviuri structurate sau semi-structurate, în vederea identificării stării psiho-emoționale, a vulnerabilităților psihologice și a factorilor de risc suicidar. Rezultatele evaluării sunt documentate conform prevederilor Ordinului ANP nr. 209 din 15.04.2021, inclusiv prin completarea Ghidului de evaluare a riscului suicidar.

		Totodată, în conformitate cu Ordinul ANP nr. 74 din 06.02.2020 și Ordinul DIP nr. 466 din 29.01.2015, sunt desfășurate activități de prevenire a comportamentelor autoagresive, evaluare psihodiagnostică, consiliere psihologică și monitorizare individualizată a persoanelor identificate cu risc. În funcție de necesitățile constatate, se asigură intervenția psihologică specializată și colaborarea cu personalul medical și medicul psihiatru, în scopul protejării sănătății mintale și asigurării bunăstării bio-psiho-sociale a persoanelor private de libertate. Totodată, prin Ordinul directorului ANP nr.328 din 20 iulie 2026, a fost aprobat cadrul normativ de aplicare a Instrumentului de evaluare a riscurilor și necesităților. Aplicarea acestui instrument are drept scop, identificarea timpurie a unor riscuri majore (ex. adicții, tulburări psihice netratate, comportamente agresive, infracțiuni sexuale, să identifice riscul de vătămare proprie sau a altor persoane, etc.), ceea ce permite elaborarea unui cadru personalizat de lucru cu fiecare deținut în parte. Acest instrument este destinat evaluării persoanelor condamnate în termen de 30 de zile de la repartizarea acestora în instituția penitenciară și se aplică pentru identificarea nevoilor specifice ale deținuților și a gradului de risc, având drept scop elaborarea planurilor individualizate de intervenție și reintegrare socială. Cu suportul Consiliului Europei, în cadrul proiectului „Consolidarea în continuare a sistemelor penitenciar și de probațiune, a furnizării asistenței medicale și a tratamentului pacienților din instituțiile închise din Republica Moldova” a fost inițiat procesul de elaborare a Conceptului privind serviciile integrate de sănătate mintală în instituțiile penitenciare, bazat pe o abordare multidisciplinară, care presupune implicarea coordonată a serviciilor medicale, psihologice, educaționale și sociale. În acest context, sunt prevăzute elaborarea Procedurilor Operaționale Standard (POS) care vor reglementa fluxurile de lucru, mecanismele de referire și responsabilitățile fiecărui serviciu implicat, precum și stabilirea standardelor de calitate, instruirea personalului și implementarea-pilot a noii abordări în cinci instituții penitenciare. Inițiativa reprezintă o continuare a măsurilor de consolidare a asistenței în domeniul sănătății mintale, inclusiv prin integrarea a patru obiective specifice din Strategia privind sănătatea mintală în penitenciare în Programul Național de Sănătate Mintală pentru anii 2023–2027. În vederea realizării acestor obiective, la 24–25 septembrie 2026 a avut loc prima reuniune de lucru, în cadrul căreia au fost prezentate și discutate Conceptul

		și metodologia propusă. Pentru perioada 11–13 noiembrie 2026 este planificată definitivarea Conceptului, a mecanismelor de referire, precum și a procedurilor operaționale și a standardelor de calitate. Ulterior, pe parcursul anului 2027 sunt planificate o serie de instruiri, ședințe și ateliere de lucru. În ceea ce privește documentarea leziunilor corporale și a pretinselor cazuri de rele tratamente informația este prezentată la pct.2 (*recomandarea pentru Ministerul Justiției*).
6.	Organizarea unui program anual obligatoriu de formare continuă pentru personalul penitenciar, inclusive medical, în domeniile: a. etica medicală în detenție; b. examinarea medicală complexă la admitere; c. fenomenul „loialității duble”; d. independența profesională; e. sănătatea mintală; f. prevenirea suicidului; g. documentarea torturii și relelor tratamente; h. asistența medicală de urgență, inclusiv utilizarea defibrilatorului automat extern (DEA).	Centrul de instruire a elaborat Programul de formare continuă „Protecția sănătății, integrității și demnității persoanelor private de libertate” cu o durată de 24 de ore academice (3 zile), destinat personalului penitenciar, inclusiv celui medical. Programul cuprinde instruiri privind etica profesională, examinarea medicală inițială, independența profesională, sănătatea mintală și prevenirea suicidului, prevenirea torturii și a relelor tratamente, documentarea incidentelor și acordarea asistenței medicale de urgență. Instruirea va avea un caracter teoretico-practic, incluzând studii de caz, exerciții aplicative și simulări. Implementarea programului este planificată începând cu anul 2027, prin includerea acestuia în graficul instruirilor. Referitor la utilizarea defibrilatorului automat extern (DEA), urmează a fi examinată posibilitatea includerii unui modul specific în program sau organizării unei instruiri separate, fiind necesară identificarea formatorilor specializați. În anul 2025 cu sprijinul proiectului MENSANA, aproximativ 38 de angajați (personal medical, asistenți sociali, psihologi) au fost instruiți în identificarea, screening-ul și evaluarea tulburărilor mintale, precum și în construirea relației terapeutice. Instruirile au vizat utilizarea instrumentelor de identificare, screening, diagnostic și evaluare a tulburărilor mintale, dezvoltarea relației terapeutice cu persoanele private de libertate, aplicarea intervențiilor psihologice de scurtă durată și a strategiilor de coping, precum și gestionarea situațiilor de criză, inclusiv a comportamentului suicidar. Totodată, participanții au fost instruiți în domeniul evaluării psihologice avansate, aplicării interviului motivațional, elaborării protocoalelor de management al sănătății mintale și utilizării instrumentelor practice de intervenție.
7.	Revizuirea procedurilor de administrare a tratamentului cu agoniști opioizi pentru asigurarea unui echilibru între cerințele de securitate și respectarea confidențialității actului medical.	Administrarea tratamentului cu agoniști opioizi, precum și monitorizarea beneficiarilor sunt realizate exclusiv de personalul medical, cu respectarea confidențialității actului medical. Procedurile aplicabile asigură delimitarea clară a responsabilităților medicale de atribuțiile personalului

		de ordine și securitate, accesul personalului nemedical la informațiile privind beneficiarii tratamentului fiind limitat strict la datele necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, în conformitate cu prevederile legale privind protecția datelor medicale.
8.	Asigurarea diferențierii vizibile a personalului medical de personalul de pază, inclusiv prin ținută profesională distinctă.	În exercitarea atribuțiilor de serviciu, personalul medical al Penitenciarului nr. 11–Bălți poartă halate medicale, asigurând astfel diferențierea vizibilă față de personalul de pază. Personalul medical este informat periodic despre obligativitatea purtării ținutei profesionale specifice, inclusiv în vederea executării recomandărilor CPT.
9.	Dezvoltarea sistemelor informaționale medicale și crearea unui registru electronic unificat pentru documentarea leziunilor, incidentelor medicale și monitorizarea continuității îngrijirilor.	În cadrul Sistemului informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate” este integrat un modul distinct destinat evidenței și documentării cazurilor de leziuni corporale, de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și/sau a armei de foc, precum și a pretinselor acte de tortură sau rele tratamente. Modulul permite consemnarea circumstanțelor producerii incidentelor, a asistenței medicale acordate și a concluziilor medicale, inclusiv anexarea, după caz, a fișelor de examinare și a fotografiilor leziunilor corporale, fiind asigurată transmiterea în termen de 24 de ore a cazurilor înregistrate către autoritățile competente.
10.	Elaborarea unui mecanism de audit clinic periodic privind documentarea leziunilor (pe suport de hîrtie și în format electronic) și respectarea standardelor de etică medicală.	În conformitate cu Dispoziția ANP nr.14d din 04.03.2026 „Privind desfășurarea auditului medical intern în cadrul sistemului administrației penitenciare” la data de 17.07.2026, Direcția medicală a ANP a efectuat o vizită de monitorizare și evaluare a calității asistenței medicale acordate în cadrul secției medicale a Penitenciarului nr. 11–Bălți. În cadrul evaluării realizate, la compartimentul „Calitatea documentării leziunilor corporale” s-a constatat că toate cazurile de leziuni corporale sunt înregistrate în Sistemul informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”, documentația fotografică fiind păstrată pe suport de hârtie. În urma verificărilor efectuate, nu au fost constatate neconformități privind documentarea și raportarea cazurilor de leziuni corporale.
11.	Evaluarea sistemică și încetarea practicii privind implicarea personalului medical în prelevarea probelor biologice solicitate de organele de urmărire penală, pentru a evita conflictele de loialitate și afectarea independenței profesionale.	În cadrul sistemului administrației penitenciare, personalul medical nu este implicat în prelevarea probelor biologice la solicitarea organelor de urmărire penală, fiind astfel asigurată delimitarea atribuțiilor medicale de activitățile procesual-penale, prevenirea eventualelor conflicte de loialitate și respectarea independenței profesionale a personalului medical.